

Rozhovor s Lucií Dryákovou

Jednotné měsíční hlášení představuje největší změnu v zaměstnanecké agendě za poslední roky. Podle Lucie Dryákové z Deloitte může firmám dlouhodobě ušetřit administrativu, krátkodobě však vyžaduje zásadní přípravu. „Až se to usadí, bude to fungovat a spoustě lidí to ušetří spoustu práce,“ říká v rozhovoru pro epravo.cz. Co musí zaměstnavatelé udělat už nyní a jaké sankce jim hrozí při nesplnění povinností?

Jednotné měsíční hlášení je tématem, které aktuálně hýbe podnikatelskou veřejností. Moderátor v úvodu rozhovoru připomíná, že podle státní správy má novinka nahradit až 25 různých formulářů a komunikaci s několika úřady. Lucie Dryáková k tomu říká: „Až se to usadí, bude to takto fungovat.“ Podle ní jde o logický krok v procesu digitalizace veřejné správy.

Digitalizace se podle Lucie Dryákové dosud výrazně týkala oblasti DPH nebo korporátní daně, nikoli však zaměstnanecké agendy. „Pokud nějaká agenda si zaslouží digitalizaci, tak je to právě ta zaměstnanecká,“ vysvětluje. Právě zde se podle ní historicky kumulovalo nejvíce duplicitních povinností a opakovaného předávání stejných údajů různým institucím.

Významný dopad pocítí i samotní zaměstnanci. Dnes musejí při žádosti o dávky nebo úvěr shánět potvrzení o příjmech. „Zaměstnanec nebude muset nikde žádat o další potvrzení, protože data budou v systému,“ popisuje Lucie Dryáková. Zároveň ale dodává, že transparentnost může mít i odvrácenou stranu - například při exekucích nebo soudních sporech o výživné.

Nová právní úprava je mimořádně rozsáhlá. Nejde o jeden paragraf, ale o celý balíček zákonů a prováděcích předpisů. „Stát buduje centrální datový sklad, kam se budou sbíhat veškerá data o zaměstnancích,“ říká Lucie Dryáková. Aby bylo možné údaje sjednotit, bylo nutné novelizovat desítky souvisejících předpisů.

Zásadní změnou je širší vymezení zaměstnance. Povinnost reportovat se nebude týkat jen osob v pracovním poměru podle zákoníku práce. „Zaměstnancem bude i člen statutárního orgánu, pokud pobírá odměnu,“ upozorňuje Lucie Dryáková. Překvapení mohou být i zaměstnavatelé zahraničních pracovníků.

Nové hlášení přináší i podstatně detailnější evidenci údajů. Firmy budou uvádět například nejvyšší dosažené vzdělání zaměstnance či přesné parametry úvazku. „Pro menší firmy to může být velký oříšek,“ říká Lucie Dryáková. Problematické může být zejména dohledávání údajů u dlouholetých zaměstnanců.

Přestože první hlášení bude podáváno až v květnu, podle Lucie Dryákové není čas otálet. „Já si myslím, že už včera bylo pozdě,“ říká otevřeně. Firmy by měly začít kontrolou údajů v evidenci České správy sociálního zabezpečení a porovnat je se svými interními daty.

Prvním krokem je podle ní „vyčistit si šuplíky“. Zaměstnavatelé by měli porovnat seznam zaměstnanců evidovaných u sociální správy s vlastní databází. „Může se stát, že je tam evidován zaměstnanec, který už u vás nepůsobí,“ upozorňuje Lucie Dryáková. Nevyřešené nesrovnalosti mohou vést k odmítnutí hlášení.

Specifickým problémem jsou bývalí zaměstnanci, kterým budou vypláceny odměny zpětně. „Jakým způsobem budu doreportovávat údaje o zaměstnanci, kterého už neseženu?“ ptá se Lucie Dryáková. Firmy budou muset mít k dispozici kompletní data i o osobách, které již pracovní poměr ukončily.

Termín 20. května by zaměstnavatelé neměli brát jako bezpečný limit. „Pokud pošlu hlášení 20. a bude obsahovat chybu, už jsem po lhůtě,“ varuje Lucie Dryáková. Systém navíc počítá s delší dobou zpracování kvůli enormnímu objemu dat.

Sankce za neplnění povinností mohou být citelné. Pokuta může dosáhnout až 5 000 korun za každého zaměstnance a měsíc. „Když máte sto zaměstnanců, je to půl milionu měsíčně,“ připomíná Lucie Dryáková. Podle ní je však klíčové, aby státní správa rozlišovala mezi formální chybou a úmyslným obcházením zákona.

Nový systém může napomoci i odhalování nelegálního zaměstnávání. „Není důležité, co stát uvidí, ale co může z těch dat vyčíst,“ zdůrazňuje Lucie Dryáková. Analytické nástroje umožní porovnávat ekonomické ukazatele firem s počtem zaměstnanců a identifikovat podezřelé nesrovnalosti.

Jednotné měsíční hlášení podle ní není pouze úkolem mzdové účtárny. „Není to projekt jen mzdové účtárny, je to celofiremní projekt,“ říká Lucie Dryáková. Firmy by měly nastavit jasné procesy, určit odpovědnosti a zapojit také IT oddělení.

Kritici poukazují na to, že do systému zatím nejsou zapojeny zdravotní pojišťovny. Podle Lucie Dryákové by se měly připojit od roku 2027. „Vzhledem k rozsahu projektu není roční odklad na škodu,“ hodnotí situaci a připouští, že postupné zavádění může zvýšit stabilitu systému.

Do budoucna se počítá s předvyplňováním daňových přiznání zaměstnanců a potenciálně i se vznikem jednotného inkasního místa. „Věřím tomu u daňového přiznání, zkušenosti ze zahraničí to potvrzují,“ říká Lucie Dryáková. Podle ní stojíme na prahu nové éry komunikace se státem – pokud však firmy zvládnou odpovědně pracovat s daty, která do systému poskytují.

Sledujte epravo.cz.

Podívejte se na rozhovor

[lt;/center; >](#)

Další články:

- [Rozhovor s Jiřím Cískem](#)
- [Rozhovor se Zdeňkem Kučerou a Davidem Šimkem](#)
- [Rozhovor s Lucií Dryákovou](#)
- [Rozhovor s Vítem Hruškou a Michalem Kalenským](#)
- [Rozhovor s Veronikou Janoušek Rudolfovou](#)
- [Rozhovor s Petrem Angyalossym](#)
- [Rozhovor s Radimem Boháčem](#)
- [Rozhovor s Tomášem Machurkem a Markem Hejdukem](#)
- [Rozhovor s Tomášem Lichovníkem](#)
- [Rozhovor s Petrem Šukem](#)

- [Rozhovor s Janem Vychem](#)